

Galeries betreden even rijk der vrijheid

Ruim anderhalf jaar waren er geen kunstbeurzen in ons land. Niets dan opgeluchte gezichten dus bij de start van Art Antwerp: een nieuwkomer die uitpakt met zijn lokale verankering. Met de nodige omzichtigheid, dat spreekt.

Geert Van der Speeten

Vrijdag 17 december 2021 om 3.25 uur

Een schilderij en een sculptuur van Leiko Ikemura bij Tim Van Laere Gallery. Sebastian Steveniers

Art Brussels en de Brusselse kunst- en antiekbeurs Brafra moesten al twee keer schuiven met data. Tefaf in Maastricht, een beurs uit de eredivisie, wachtte niet op versoepelingen. Ze kondigde deze week al de afgelasting aan van de volgende editie. Maar Art Antwerp glipt, na een valse start vorig jaar, door de mazen van het net.

From bad to worse, zo voorspelt de onlangs overleden conceptuele kunstenaar Lawrence Weiner in een wall drawing die een hele wand vult. Maar voor de nieuwkomer onder de kunstbeurzen komt deze profetie niet uit. Niets dan stralende gezichten bij de standhouders en de aanwezige

kunstenaren, die lang hun nieuwste werken niet konden tentoonstellen. ‘Het mag weer’, was de meest gehoorde verzuchting bij de start van de vierdaagse.

Foto's van Irmel Kamp bij Galerie Thomas Fischer. Sebastian Steveniers

Art Antwerp is het ‘coronakindje’ van Easyfairs, de organisatie achter Art Brussels. Het plan ontstond aan de vergadertafel en werd vorig jaar in drie weken in elkaar gebokst. De Scheldestad, die graag uitpakt met haar kunstaanbod, was vragende partij. Eerder smeedden de lokale galeries al een verbond voor het Antwerp Art Weekend, dat een vaste plek veroverde op de agenda. Nu is er dus ook de lancering van een beurs voor hedendaagse kunst, in een deel van Antwerp Expo waar brede wandelboulevards zijn uitgetekend met ruime, transparante boots.

Vliegenier

‘Kleinschaligheid kan een troef zijn en de pandemie versterkte dat nog’, zegt managing director Anne Vierstraete over het concept. Ze koos voor een overzichtelijk aanbod en een sterke lokale verankering. Bij de selectie hoort slechts een handvol internationale spelers uit de buurlanden. Van de 56 deelnemende galeries komt een derde uit de Scheldestad.

Fred Bervoets, Onverwachts bezoek, 2010. Sebastian Steveniers

De hele diversiteit van de Antwerpse scene komt aan bod. Bij de entree bots je al op een Sorry van Guillaume Bijl en een vliegenier van Panamarenko. Bij De Zwarte Panter duikt ook diens voormalige kompaan Dr Hugo Heyrman op, naast Fred Bervoets en Jan Vanriet. QG, een galerie uit Knokke die grossiert in klinkende namen, brengt een hommage aan de legendarische Antwerpse galerie Wide White Space. Van Anne-Mie Van Kerckhoven is mooi werk uit de jaren 90 te zien, een voorbode van haar soloshow bij Zeno X. En ook de jonge garde is prominent aanwezig, een compleet nieuwe schildersgeneratie die internationaal hoog scoort. Bij de previews die de galleries deze week uitstuurden, raakten al werken van hen verkocht nog voor de beurs de deuren opende.

‘Kleinschaligheid kan een troef zijn en de pandemie versterkte dat nog’ **Anne Vierstraete** managing director

Van een aantal kunstenaars krijgen we de ‘coronawerken’ te zien. Nel Aerts haalde tijdens de lockdown haar collectie met stroken textiel boven, waaruit ze nieuwe portretten distilleerde. Het resultaat is een kwartet van geabstraheerde schilderijen op papier. Gideon Kiefer, die zich de voorbije jaren omschoorde van tekenaar tot volbloed schilder, dook na de avondklok in de bossen van Sint-Martens-Latem en Neerpelt. Hij fotografeerde er, - gewapend met een XXL-zaklantaarn, de silhouetten van bomen die komen

spoken in zijn nieuw werk. Het is even unheimlich als wat we eerder van Kiefer te zien kregen.

Hooliganverleden

De grote galeries presenteren een tour d'horizon, met bekende en minder bekende namen uit de eigen stal. Zeno X heeft nieuw werk in petto van Pélagie Gbaguidi, een van de schaarse Belgische kunstenaars op de jongste Documenta. Philippe Metten, die in Antwerpen onlangs een restaurant van dEUS-violist Klaas Janzoons mocht inrichten, maakte op dezelfde basis een sculpturenreeks van mallen van verpakkingsmateriaal. Mark Manders mocht niet ontbreken – hij is intussen in zowat alle grote Amerikaanse musea vertegenwoordigd en veroverde onlangs ook Japan. Bij Tim Van Laere springen de vrouwen in het oog: Kati Heck met een neoklassiek portret, waarbij ze een tekst uitspelde met lucifers, naast de 70-jarige - Japanse kunstenaar Leiko Ikemura met een fragiele installatie.

Wang Du, Tapis volant - Time, 2002. Sebastian Steveniers

Dan zijn er nog de buitenbeentjes. Fifty One verkent de uithoeken van de fotografie: naakten van Saul Leiter, waarop de fotograaf ook zelf schilderde, vroeg werk van Harry Gruyaert dat eruitziet als een filmstrook en flarden uit het visuele dagboek van Andy Warhol. Zijn polaroids hangen naast een remake van een Warhol-zelfportret, waarvoor Sandro Miller de acteur John Malkovich inschakelde.

Via zijn eigen verleden als hooligan kaart de Poolse kunstenaar Marcin Dudek thema's aan die onlangs in het nieuws kwamen, zoals stadioncultuur en groepsgedrag. Bomberjacks en gehavende bivakmutsen zijn vaste prik bij hem, in een video op de stand van Harlan Levey zien we hem met Bengaals vuur een galeriewand bewerken.

From bad tot worse, Lawrence Weiner. Sebastian Steveniers

En de NFT's, de jongste trend op de kunstmarkt? Anne Vierstraete lacht. 'Je kunt er niet meer omheen. De Berlijnse galerie Nagel Draxler, die een van zijn afdelingen aan crypto- en blockchainedkunst wijdt, zegde op het laatste moment af. Bij Art Brussels zullen NFT's niet ontbreken in het aanbod. Maar Art Antwerp is nog volledig real life: hedendaags, op de klassieke manier.'

Art Antwerp, Antwerp Expo tot 19/12. Nocturne op 18/12 tot 21 uur.